

Marcel Bouvy: pillen zonder zorgen

De apotheker is de aangewezen persoon om het geneesmiddelengebruik in goede banen te leiden. Zo kunnen geneesmiddelen tot flinke gezondheidswinst leiden. Dat stelt prof. dr. Marcel Bouvy vandaag in zijn oratie.

Prof. dr. Marcel Bouvy spreekt zijn oratie uit in het Academiegebouw te Utrecht onder de titel *Pillen zonder zorgen, de kunst van het geneesmiddelengebruik*. Sinds april 2009 is hij hoogleraar farmaceutische patiëntenzorg aan de Universiteit Utrecht. In zijn oratie stelt Bouvy dat de focus van de apotheker de afgelopen jaren verplaatst is van de bereiding van geneesmiddelen naar de begeleiding ervan. Hij haalt Engels onderzoek uit 2009 aan waaruit blijkt dat minder dan een vijfde van de patiënten optimaal baat heeft van geneesmiddelen. Dit komt voornamelijk door foutief gebruik en – indien de patiënt zijn geneesmiddelen wel goed gebruikt – door het uitblijven van het gewenste effect. Bouvy wijst daarbij ook op de resultaten van de Harm-studie, waaruit onder andere naar voren komt dat 5,6% van alle niet geplande ziekenhuisopnamen veroorzaakt wordt door (deels) verkeerd gebruik van geneesmiddelen. Daarvan is ruim de helft potentieel vermijdbaar. Hoewel dit alles leidt tot de vraag of de baten van geneesmiddelen nog wel opwegen tegen de schade die ze kunnen veroorzaken, is Bouvy ervan overtuigd dat geneesmiddelen bij goed gebruik nog altijd flinke gezondheidswinst bieden. De apotheker is dé persoon om de kunst van het goede geneesmiddelengebruik te bedrijven.

Catherijne Knibbe benoemd als hoogleraar

Ziekenhuisapotheker en klinisch farmacoloog dr. Catherijne Knibbe is per 15 maart 2010 benoemd tot bijzonder hoogleraar: zij zal de leerstoel 'Grondslagen van de individuele farmacotherapie' aan de faculteit Wis- en Natuurkunde van de Universiteit Leiden bekleden. Knibbe gaat onderzoek doen naar geneesmiddeldoseringen bij specifieke patiëntengroepen: kinderen, ernstig obese patiën-

ten en kritisch zieke patiënten bij wie organen als nieren en longen minder goed werken. "Bij kinderen bijvoorbeeld gaan we meta-analyses van studies doen, om te komen tot optimale kinderdoseringen. Bekend is al dat pasgeborenen van bepaalde geneesmiddelen maar een fractie nodig hebben, vergeleken met oudere kinderen. In een ander geval hangt de juiste dosering van een geneesmiddel meer af van

wel of niet ziek zijn dan van de leeftijd van het kind", aldus Knibbe. In het onderzoek koppelt Knibbe het goede onderzoeksclimaat dat het St. Antonius Ziekenhuis in Nieuwegein biedt – met grote groepen patiënten – aan de expertise van de Leidse faculteit – geavanceerde analyse van de onderzoeksgegevens met behulp van populatiemodellen voor farmacokinetiek en farmacodynamiek.

8

Voorkomen

Kwart patiënten geen baat bij perindopril [Pharm Weekbl 2010;145(15):9]. Het nadrukkelijk noemen van de besparing van € 10 miljoen in de berichtgeving over het proefschrift van Brugts heeft als doel de aandacht van de lezers te trekken. In het proefschrift is echter (op dat punt is de auteur niets aan te rekenen) gebruik-

gemaakt van gegevens uit 2008. Inmiddels zijn de kosten van perindopril door het preferentiebeleid van Menzis met meer dan 90% gedaald. De besparing die nu zou optreden door onnodige behandeling bij 25% van de patiënten te vermijden – en dus geen perindopril voor te schrijven – zou slechts € 700.000 bedragen. De nadruk op de financiële besparing in de

berichtgeving overschaduwde de belangrijke onderzoeksgegevens, waarbij het voorkomen van onnodige medicatie en bijwerkingen nu juist de grote winst kan zijn.

Julius van Dam, senior adviseur farmacie Menzis
Groningen, 11 april 2010